

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és osztrák egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és osztrák egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Arad váluton.

— A vashidak kérdése. —

Arad, április 9.

A mi Arad jövődöbeli felvirágozása és nagysága felől a messze jövő homályos ködében álmoképp gyanánt derengett még a legvérmesebb reménykedők előtt is, azt most a kedvező végső a megvalósulás közvetlen közelébe hozta, és a város sorsa fölött dönteni hivatott tényezőknek úgy szólni csak kezöket kell kinyújtaniok, hogy évtizedek óta következetes ügyszeretet- és kitartó buzgalommal folytatott törekvéseknek nem várt páratlan sikerét lássák.

Szinte káprázató s perspektiva, mely előttünk nyílik, s mely a realitás, sőt a dolgok egymásutánjának logikai kényszerűsége alapján rövid idő múlva megvalósulhat.

Es ez a megvalósulás még csak áldozatkésztséget sem követel a polgárságtól. A magánérdekek, az egyéni elfogultság, a garasos politika és a nyárs polgáris orlátoltság és kislelkűség háttérbe vonul magasabb szempontok a jövőbe mérő patriotizmus, a városáért lelkesülő polgár erény előtt, akkor a még röviddel előbb utópiának tetszett nagygyá levése városunknak biztosan be fog következni.

A Salacz Gyula polgármester által ma délután egybehívott értekezleten bontakozott ki a városunk jövőjét oly nagy arányú vonásokban élénk tárult kép. Itt reterált a polgármester a Wekerle Sándor miniszterelnökkel Budapesten történt megállapodásairól, melyekben Arad polgárainak egy régebbi értekezleten hangoztatott feltételei lényegökben elfogadtattak, úgy hogy most már csak a részletekben fenmaradt némely függő kérdések körvonalozása, s a közgyűlés jóváhagyó határozata szükséges ahhoz, hogy a hidak építése mielőbb fogantatba vétessék.

Elfogadta ugyanis a miniszterelnök azt a föltételt, hogy Arad városa az ő részéről hozandó áldozatok fejében az Ujaradra vezető vashid jövedelmében arányosan részesítsék, mi által a kérdés Aradra nézve nem egy a polgárság vállaira háruló áldozat, hanem egy — már a közel jövőben is jövedelmezőnek ígérkező vállalat formájában esik elbirálás alá, nem is említve egyéb rendkívüli, s egyelőre mérlegre sem tehető direkt és indirekt előnyöket.

Ez a fordulat egyszerre más képet is adott az egész kérdésnek. Az értekezlet tagjai maguk is félretették azt a tartózkodást, melylyel eddig a hozandó áldozatokra való tekintetből a hidak építésének ügye iránt viseltettek; mindenki tisztában volt az iránt, hogy a kormány pro-
pöziói elől — a város jövő fejlődésé-

nek kockáztatása nélkül — kitérni nem lehet, s az értekezlet inkább csak arra szoritkozott, hogy megállapítsa azon további feltételeket és óhajokat, melyeket a kormányval létesítendő egyességben a város közönségének javára kikötni óhajjt, s melyek a tanács által formulázandó pontozatokban lesznek a legközelebb e célra egybehívandó rendkívüli közgyűlésen a hidépítés kérdésének keretébe tárgyalandók.

A kormány által készített tervezet szerint mindkét vashid összesen 750 ezer forintba kerül, mely összegben nem csak maguk a hidak, emelésének költségei hanem az azokhoz vezető feljárók, partvédmunkák, gátak, stb építésével járó kiadások is befoglaltatnak. Ezen összeghez a város maga részéről 250 ezer frttal fogna járulni s a jövedelemből annak arányában részt kapni, még pedig oly formán, hogy a tiszta jövedelemből kapná a kincstár a saját 500 ezer forintja után a 4 százalékos jutalékot azután a város a maga pénze után, s csak azután osztatnék a jövedelem fenmaradt része meg a két fél között arányosan. Azonklvül a védgátakat szintén az előirányzott összeg keretén belül a kincstár építené, s csupán az azokra szükségelt területek ingyenes átengedését követeli a várostól. Ezen védgátak egészen a Maros széléhez lesznek építve, mi által az egész Ovártér ármentesítettik. A hidvám tarifák kocsik- és lábas jóságokra nézve megmaradnának a mostaniak, míg ellenben az új vashidon a gyalogosok is fizetnének fejként egy krajczárt.

Az értekezleten ajánlatba hozott s a közgyűlés elé terjesztendő javaslat ok szerint a város közönsége a maga részéről kiköti, hogy a brutto bevételből az osztalék előtt csupán a kezelés és fentartás költségei vonassanak le; — hogy az építés a meglevő és bemutatott tervek szerint történjék, hogy ha a kincstár tullepi is az előirányzatot, az ő járuléka még se számítassék 500 ezer forintnál nagyobb összeg után; — hogy a gátak teste a város tulajdonában maradjanak, szintugy a város birtokába menjenek át a régi hidhoz vezetett s azzal összefüggésben volt ut- és telekrészek; — hogy a város csak az építkezések befejezte után tartozzék a 250 ezer forintot a kincstárnak lefizetni, s végül hogy a vashidra vezető ut a Boczkó utca torkolatából induljon ki.

Jóformán biztosra vehető, hogy a miniszter a város méltányos feltételeit a maga részéről el fogja fogadni, s alig tehető fel másrésztől, miszerint a közgyűlés is megne ragadná az alkalmat, hogy egy ily rendkívüli előnyökkel kínálkozó ajánlat elfogadása által a város jövő fejlődésének nagyszabásu irányát egyszer-mindenkorra

megadja és ezáltal Arad gyors felvirágozását biztosítsa.

Mert valósággal a kérdés óriási horderejéhez mérten kicsinyesség volna a felett töprenkedni s a kormány pro-
pöziói-
nak elfogadását annak a kérdésnek mérlegelésétől tenni függővé, valjon megtérülnek-e a város által nyújtott pénzbeli járulékok kamatai? A mostani hid, az ő előnytelen elhelyezése és ingyenes személy tarifái mellett is 26 ezer forintnyi bérösszeget hoz, s ehhez képest bátran feltehetni, hogy az Ujarad főutczájába sarkálló vashidon már az első években oly forgalom fog fejlődni, mely a 4 százalékos kamatozást biztosító 30 ezer forintnyi tiszta jövedelmet meghozza; megnozza ezt annál bizonyosabban: mert hiszen az új hid tarifái szerint a gyalogközlekedők is fizetni fognak. Minden esetre pedig a legovatosabb kalkulussal mellett is jogosult azon kilátás, hogy a jövőben e hidnak oly nagy forgalma lesz, mely jövedelmezősége által Arad hozzájárulását gyümölcsöző befektetéssé fogja minősíteni.

De jól megfontolván a dolgot, lehetne-e tétováznunk a vállalkozást biztosító hozzájárulásunk felett még akkor is, ha az nem egy hasznos befektetés, hanem a megtérülés minden reménye nélkül hozott áldozat volna? Vegyük csak behatóbban szemügyre az új hid építése által közvetlenül nyerendő s a közel jövőben biztosan bekövetkezendő előnyöket. Első sorban a városnak egy holt része fog erőt és fejlődés képes életet nyerni; azután az Ovártér ármentesítése által Arad egy 52 katasztralis holdnyi oly belterülethez jut, melynek ármentesítés általi értékelkedése négyszögölenként legalább is egy forintra egészben közel 100 ezer forintra tehető már most, a közel jövőben pedig oly értéket fog képviselni, mely a hidépítéshez adott 250 ezer forint értékét jóval meghaladja. E terület a két város között kifejlődendő forgalomnak biztosított vásárterekül, az építkezési vállalkozás számára telkekül, az üdülő közönségnek árnyas kertekül fog szolgálni, és mindenestre végképen megszűnik az a rettenetes helyzet, hogy a város kebelében egy 52 katasztralis holdnyi oly inunda-
cionális terület türessék mely minden évben egyszer elöntetvén az egész várost megfertőztető miazmákat termelő posványnyá válják; a száraz időben pedig messze büzlő szemét lerakó helyül szolgáljon. Tényleg aligha van Európának oly városa, melynek a közepében a mi Ovártérünkhöz fogható szemétdombja volna. Más városok tehetségükhöz képest óriási áldozatokat hoznak, hogy belterületeiket nagyobbítsák és közegészségügyüket javítsák, s bizonyára nekünk aradiaknak illenek legkevésbé mérlegelnünk a szóban levő áldozatot akkor, mi-

dön az óriási anyagi haszon mellett egy oly botrányos állapotnak vetünk véget, a melynek megszüntetése nélkül Aradon a közegészségügyi viszonyokat végleg orvosolni teljes lehetetlenség volna.

Ezek a közvetlen javunkra eső előnyök, de még sokkal fontosabbak azok, melyek a nem is oly távol jövőben Aradot az Alföld emporiumává fogják emelni. Ujaradnak Aradvárosához való csatlóása a vashid felépítése után csak rövid idő kérdése, ezt irányadó helyen is hangoztatják, de teljes képtelenség elképzelni azt, hogy az egygyé olvadt testvérvárosok egyik részét egy oly adminisztrációs terület kebelében hagyják, melynek középpontja 6 mérföldnyi távol van, míg ugyanakkor a másik fele maga egy törvényhatósági centrum?

Hogy Arad az Uj-Araddal való egyesítése által a szó szoros értelmében nagyvárossá lesz, annak másik kezessége azon körülményben sarkallik, hogy Uj-Arad maga is már a közel jövőben vasuti csomóponttá lesz, úgy, hogy az egyesült testvér város éjszaki és déli felében, közel egy mérföld távolban két forgalmi vasuti góczpont lesz elhelyezve, mi nemcsak a mostani Arad kihalóban levő délkeleti felének új életet fog kölcsönözni, hanem az egyoldalulag fejlődő vidéki városoktól eltérőleg az élet és forgalomnak az egész óriási területen való egységes elterjedését fogja biztosítani, ami a valóban nagy városoknak a megkülönböztető jellege.

„A jövő század regénye”, mondottuk volna e képre, ha csak pár évvel ezelőtt is tárta volna valaki elénk, s ma lelkesült örömmel hangoztathatjuk: „A közel jövő biztos kilátása.” Csak akarni kell.

BELFÖLD.

A szabadelvű pártból.

Az országgyűlési szabadelvű párt báró Podmaniczky Frigyes elnöklete alatt vasárnap este értekezletet tartott, melyen Wekerle miniszterelnök előterjesztést tett a képviselőház legközelebbi teendői tárgyában. A kormány óhajta — ugymond — hogy a házassági törvényjavaslat általános tárgyalása befejeztetvén, a részletes tárgyalás lehetőleg minden megszakítás nélkül folytatassék s megszakítás csak annyiban történjék, amennyiben ezt elodázhatlan javaslatok megkövetelnék. A napirend akadály nélküli felvételét azonban, a lapok közlései szerint, alkalmasint meg fogják gátolni egyes ellenzéki képviselők támadásai. Ugy látszik e támadások egyfelől a ház elnöke, másfelől a kormány magatartása ellen lesznek intézve. A kritika legszigorubb mértékét alkalmazva is kétségtelen, hogy az elnök minden tekintetben foganatosította a ház határozatait s az ellene való támadásokra a legcsekélyebb ok sem forog fenn. Ily körülmények közt az ügy nem az ő személyes ügye, hanem a mi ügyünk. Ami a kormány elleni esetleges támadásokat illeti, azokkal nem foglalkozik szóla bővebben, csak annyit jegyez meg, hogy mi a kegyelet legmesszebb menő követelményeinek minden tekintetben eleget tettünk s hogy nem csak a kegyelettel, de minden fontos közérdekünkkel ellenkeznék e kérdésnek tovább is napirenden tartása. (Általános élénk helyeslés.) A miniszterelnök előterjesztése egyhangulag helyeslő tudomásul vétetettvén, az értekezlet véget ért.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, április 9.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br., majd Perczel Dezső.

Jegyzők: Perczel Dezső, Molnár és Hock János.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Csáky Albin gr., Lukács Béla, Tisza Lajos, Szilágyi Dezső Bethlen Gábor, Josipovich Imre, Fejérváry Géza br.

Elnök bemutatja Gajári Odön megbízó levelét.

Kiadták az igazoló bizottságnak.

Elnök kéri, hogy az idegenekre a Ház látogatását illetőleg kibocsátott rendeletét vegyék tudomásul. Egyben jelenti, hogy a rendelet néhány pontja ellen az újságírók felszóltak és a nyilvánosság érdekében kérték, hogy azok a pontok módosítsassanak. A sajtó méltányos kérése elől nem tért ki és azt teljesítette. Kéri ezt tudomásul venni. (Helyeslés jobbfelől. Zaj balfelől.)

Ugron Gábor ez előterjesztéshez kíván szólni. Az elnök hivatkozik arra, hogy egy régebbi határozatára hivatkozva bocsátotta ki a rendeletet. Az régi határozat, mely a jelenlegi országgyűlésnek nem praedjudikál és így nem veheti tudomásul az elnök helytelen intézkedéseit. Az elnök alkalmat adott arra, hogy az újságírók föllázzadjanak a képviselőház tekintélye ellen és hogy fenyegetőzzenek strájkjal. Az elnök meghátrált galádul és ezzel megalázta a Ház tekintélyét. Hová jutunk, ha ma az újságírók, holnap a katonák szegeznek pisztolyt a képviselőháznak s az elnök megretírá? Ez a törvényhozás tekintélyének aláásása. (Helyeslés balfelől.) Epen ezért, mert megfontolatlan intézkedése a parlament tekintélyét veszélyezteti, nem veszi tudomásul a jelentését. (Helyeslés balfelől.)

Elnök kijelenti, hogy hozzá szólni a kérdéshez lehet ugyan, de érdemlegesen tárgyalni, azt napirendre tűzés nélkül nem lehet. (Helyeslés jobbfelől.)

Horváth Gyula szerint a kérdéshez hozzá lehet szólni. Hozzá szól ő is, de csak két szempontból. Ahhoz, hogy az elnökök a jelenlegihez hasonló jogokat gyakoroltak, eddig kétség nem fért és nem fér kétség ezuttal sem. Az elnök joggal járt el a jelen esetben és eljárásának jogszerűségét nem lehet kétségbevonni. (Helyeslés.) Ugron Gábornak megjegyzi, hogy nincs tájékozva az ügyről, különben nem argumentált volna úgy, a mint argumentált. Tény az, hogy a sajtóra nézve megalázás történt, mert azt kívánták, hogy földszintes helyiségekbe épen a legterhesebb feladatokat teljesítő újságírók pinczéken át jussanak, vagy pedig a padláson át. — Hogy egyesek elkülönítsék magukat az újságíróktól, ahhoz joguk van, de ha 26 évig az újságírókkal megtudott lenni a képviselőház, ugyan miért ne lehetne meg ugyan-ezekkel az újságírókkal jövőre is? Tehát az újságírók jogaitak védelmezték és az nem fenyegetőzés és ebben csalódott Ugron. Nem lehet a sajtót megfenyegetni innen a parlamentből, valaminthogy a sajtó sem fenyegetheti meg a parlamentet sem. (Helyeslés jobbfelől. Zaj balfelől.) Az újságírók nem fenyegetőztek strájkjal, csak azt mondták, hogy nem mennek olyan helyre, a hová pinczéken kell bemenni. (Helyeslés. Zaj a szélsőbaloldalon.)

Ugron Gábor kijelenti, hogy félreértette őt Horváth Gyula.

Madarász József az elnök szóban forgó

jelentését napirendre óhajtja tűzni és erre nézve indítványt terjeszt be.

Horánszky Nándor hozzájárul Madarász indítványához. Elismeri, hogy az elnöknek van rendelkezési joga és helyesli, hogy a jelentést a ház elé terjesztette. De ha már itt van a jelentés, ahhoz hozzá kell szólni és pedig azért, mert idegen befolyásra engedett az elnök és így tekintélyét, aminek közvetlenül a ház is vallja kárát, nem tudta megóvni. (Helyeslés balfelől.)

Wekerle miniszterelnök szerint Ugron nagyon tévedett, amidőn az elnöki tekintély érdekében úgy beszélt, amint beszélt, mert az a beszéd nem alkalmas a tekintély megóvására. Ugron megragadta az elnök ilyen rendelkezési jogát. Ezt is tévesen tette, mert a gyakorlat ellene szól és a gyakorlat megadja az elnöknek a rendelkezési jogot. (Helyeslés jobbfelől.) Ami a költségeket illeti, melyek e rendelkezésből következnek, azok szóba jöhetnek, a gazdasági bizottság jelentésénél. A hírlapírók kérése méltányos volt s szóló azért támogatta is a sajtót e kérdésben. (Helyeslés.) A hírlapírók elismerik az elnök intézkedési jogát, de kéri maguknak is hivatásuk teljesítéséhez a cselekvési szabadságot. Itt egy szabad instituczióról van szó, a szabad sajtóról, amelynek meg kell adni azt az öntudatot, amelyre szüksége van az öntudatnak. Ha panasz volt az újságírókra, maguk az újságírók tettek ígéretet, hogy ezeknek a javaslatoknak jövőre elejét veszik. Tehát felesleges volna ezt a kérdést itt hosszasan tárgyalni, hogy a jelentést napirendre tűzzük. A harmónia helyre van állítva és kár a kérdést további tárgyalással bolygatni. A napirendre tűzést ellenben nem helyesli, de nem is tartja helyesnek. (Helyeslés jobbfelől.)

Elnök nem reflektál az elene intézett támadásra, lévén azok személyes természetűek.

A kérdést úgy tették fel, hogy a napirendre térés és a tudomásul vételre szavazzanak. A napirendretérést a ház 67 szótöbbséggel elvetette és a jelentést körülbelül ugyanekkora többséggel tudomásul vette.

A Kossuth-ügy.

Elnök bemutatja Kossuth Lajos fiának levelét, melyet a Ház elnökéhez intéztek és a levelét, melyet ő a Ház megbízásából intézett a Kossuth fiukhoz. (Helyeslés.) Jelenti továbbá, hogy a küldöttséget és a koszorút Turinba Rohonczy Gedeon vezette. Itt a ravalhoz a küldöttséget Andrassy és Perczel elnökök vezették, a beszédet Jókai Mór mondta. Végül az evangélikusok gyászszertartásához szóló maga vezette a küldöttséget. Kéri a jelentés tudomásul vételét. (Helyeslés jobbfelől.)

Hoitsy Pál azért szól, hogy a Ház elnöke a Ház határozatát nem úgy hajtotta végre, amint a Ház határozta. Az a részvétirat, amit az elnök küldött, az egy rideg élet rideg megnyilatkozása. A küldöttség vezetése sem volt olyan, mint a minő volt a Ház intenciója. Ezért határozati javaslatot terjeszt elő, melyben indítványozza, hogy az elnöknek e kérdésben tanúsított eljárását helyteleníti. (Helyeslés balfelől.)

Elnök kijelenti, hogy neki meggyőződése: a Ház határozatát úgy hajtotta végre, amint kellett. Döntson a felett a Ház. (Helyeslés jobbfelől.)

Bánffy Dezső b. átadja az elnöki széklet Perczel Dezső alelnöknek.

Beöthy Akos kijelenti, hogy ő Hoitsy Pál indítványát fogadja el, amely itt az elnök eljárásában az elnökre nézve az inkompetibilitást látja fennforogni. (Helyeslés a baloldalon.)

Gyürky Abrahám gr. ezért fogadja el az indítványt, mert az elnök eljárásában ugyan-azt látja, ami a kormány eljárásában nyilvánul nap-nap után.

Polonyi Géza azt kéri, hogy az elnök tárgyalta-e a kormányval a képviselőház határozatának végrehajtása tárgyában?

Gallner Gyula mint a küldöttség egyik tagja szól s mint ilyen azt tapasztalta, hogy

az elnök nem érezte azt a gyászt, amit érzett a nemzet, hogy Bánffy ellentétbe helyezte magát a nemzettel, amelynek pedig legelső testületében ő az első ember és így állását devalizálta. Ezért Hoitsy javaslatát magáévá teszi.

Szalay Károly szintén csatlakozik Hoitsy Pál indítványához.

Thaly Kálmán szerette volna, ha Wekerle után szólhat, de az ő beszéde előtt is kijelentheti, hogy elfogadja Hoitsy indítványát.

Budapest, április 9. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

A vita bezárása után Wekerle védelmezte Bánffyt, kit csak elfoglaltsága tartotta vissza a megjelenéstől de a requiem megjelent, mert nem akadályoztatott. Névszerinti szavazás 67 többséggel tudomásul vette a jelentést, elvetve Hoitsy rosszaló indítványát.

Városi közügyek.

Folytatólagos sorrendje

Az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1894. évi április hó 11-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaboknak.

24. Indítvány Kossuth Lajos részére felállítandó emlék költségeihez való hozzájárulás és Budapest főváros közönségének Kossuth Lajos temetésének rendezése alkalmából elismerés és köszönet nyilvánítása iránt.

25. A tiszti ügyészség előterjesztése a 3634/73, 1894. sz. a. hozott közgyűlési határozat módosítása iránt a város közönségét a szerződésekből kifolyólag terhelő jogok és kötelezettségek nyilvántartása tárgyában.

26. özv. D u d á s Andrásné kérvénye születésnői oklevelének kihirdetése iránt.

27. A tanács előterjesztése, annak elrendelése iránt, hogy azon utcákban ahol az óden Csatornák épülnek, az illető háztulajdonosok a csatornázási költségekhez hozzájárulni, továbbá házuk fedélsőveit az utcai csatornával összekötöni kötelesek.

28. A nagymélt. pénzügyminiszterium intézkvénye városunk közönségének az italmérséji-jövedék 1893. évi tiszta jövedelme többségéből való részesítése tárgyában.

Arad, 1894. április hó 9-én.

Kiadta:
INSTITUTORIS KÁLMÁN,
főjegyző.

Arad a múlt hóban.

— Polgármesteri jelentés. —

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Az 1894 évi márczius hóra vonatkozó jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

A közegészségi viszonyok e hóban igen kedvezőek voltak, a halálozások száma a múlt havihoz arányitva 25-el csökkent. A felmerült betegülések közül a hurutos légzőszervi, idült gümőkóros s a csuzos bántalmak leggyakrabban fordultak elő. Az influenza járvány elenyészőben volt, halálozást egy ízben okozott. A difteria járványának 29 esete jelentetett be, mely számból esik a 2—5 éves korukra 20, a 6—10 évesekre 6, a 11—15 évesekre 2, azon felül 1. Városrészek szerint betegült a belvárosban 16, Pernyáiban 4, Sarkadban 1, Uj-telepen 5, Gájban 3, meghalt difteritisben 4 gyermek. Croup előjött 4. Más ragályos járványos betegségek közül a typhus 1, a scarlatina 2, a raticella 1 esettel volt bejelentve. A trachomás betegek száma volt február hó végén 13, szaporodott 4, gyógyult 6, maradt 11, a kórházban kezeltetik 9, ezek közül idegen 5. Elhalt összesen 101 egyén, 56 férfi, 4 nő, az elhaltak között helybeli 90, idegen 11. Baleset következtén meghalt 1, öngyilkosság előjött 3, halva született 7. A városi lakosság halálzásai évi aránya 1000:24.4. A megyei kórházban ápolatott 395 egyén, az izraeliták kórházában 17, összesen 412, ezek közül gyógyult 166, javult 40, meghalt 23. Az ápoltak között helybeli illetőségű volt 23.

A népesedési viszonyok ked-

vezőknek jelzések, a születések száma a múlt havi eredményt 48-al, a halálozások számát 87-el meghaladta. Elve született 177 gyermek 91 fiu, 86 leány, törvényes 147, törvénytelen 30. A születések évi aránya 1000:47. Házasság kötöttet 26.

A személyes vagyonsbiztonság nagyobb mérvű tüzesetek által megszarvarva nem volt. A 31 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettesei 27 esetre nézve kinyomoztatottak. A kihágási bíróságnál február hó-ról elintézetlen maradt 2 ügy, márcziusban befolyt 241, elintézés alatt állott összesen 243, ebből elintézett 196, a bíróságokhoz áttétetett 46, tárgyalás alatt maradt 1. Letartóztatott, részben elővezettetett 109 egyén ezek közül elítéltetett 92, a bíróságoknak átadatott 17, kiutasított 28. A kapitányi hivatal hatáskörébe tartozó kisebb kihágási ügy tárgyalatott és elintézett 47. Letartóztatva volt 50 egyén, elitoloncoltatott 35, rendőrileg büntetett 15.

Bejelentetett s nyilvántartásba vétetett 569 cseléd, 1592 gyári munkás. A vendéglőkben szállva volt 863 utas. Szolgálati viszonyból eredő panasz tárgyalatott 18, megfenyítettett 15 cseléd. A kapitányi hivatal mint iparhatóságnál iparjogositványt nyert 18 iparos, 4 kereskedő, iparát áthelyezte 3 iparos, 4 kereskedő, iparát megszüntette 6 iparos, 1 kereskedő, A tanonczlajstromba bejegyezett 2 kereskedő tanoncz, felszabadult 3 iparos tanoncz.

Munka könyvet kapott 13 segéd azzal jelentkezett 25. Ideiglenes igazolványt kapott 2 segéd, azzal jelentkezett 1. Iparkihágási ügy tárgyalatott 8. Büntetett 15 iparos, 1 kereskedő, 3 segéd.

A városi szegény ápoldában február hó végén elhelyezve volt 53 egyén. márcziusban felvétetett 1, kibocsátott 2, maradt a hó végén 52. Elemezésükre 1637 adag meleg étel és ugyanannyi adag kenyér szolgáltatott ki. Havisegélyben részesített szegények száma volt 406, márcziusban felvétetett 12, a segély megszüntetett 5-nél, maradt a hó végén 413. A város közönsége által tartott árva és lelencz gyermekek száma volt 63, márcziusban felvétetett 1, elbocsátott 2, maradt a hó végén 62. Nem a város közönsége által tartott dajkaságba adott gyermekek száma volt február hó végén 163, márcziusban bejelentett 4, elvitetett 3, maradt a hó végén 164.

Tűz 6 esetben volt nagyobb arányokat azonban egy sem öltött.

(Vége következik.)

IDŐJÁRÁS.

Légnymás: reggel 7 órakor 762.4 milliméter, délután 2 órakor 761.6 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 7.7, délután 2 órakor C° + 20.5. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 3. délután 2 órakor N. 5. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Rendőri kíséret mellett a halálba.

— Szenzáció. —

Olyan eset történt tegnap Aradon, a mely a rendőri krónikában ritkítja párját.

Egy cselédleány, kit két rendőr Uj-Aradon akart átkísérni, hogy ott lopott pénz után kutasson, a rendőr mellől beleugrotta Marosba s a folyóban lelthe halálát.

A szenzáció esetről tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Tíz nap előtt történt, hogy Spitz Manó Szent-Pál utca 10 sz. lakásáról a pohárszék fiókjából estétől reggelig 4 evő- és 1 levesmerő ezüstkanál eltűnt. A lopás gyanuja a káros Klein Matild nevű eselédjére irányult, a kit letartóztatott s a rendőrvizsgálat befejezése után át is kísérték a törvényszék vizsgálóbíróóságához. Időközben a lopott ezüstkanalakat is megtalálták Weisz Dávid zálogüzletében, a hol a tolvaj 19 frtot vett fel reájuk.

Tegnap reggel öt órakor a ház egyik lakója el akart menni hazuról s mikor az udvarra lépett, az egyik sarokban egy nőalakot látott kuporogni. Hozzálépett s felismerte

benne Hoffner Erzsébet kislaludi illetőségű cselédleányt, a ki három héttel ezelőtt a házban szolgált s a kinek a révén a kapukulcs is eltűnt.

A leányt természetesen nyomban a rendőrséghez kísérték s Nyári Béla alkaptány, kihágási bíró elé állították. A vizsgálat során a kapitánynak sikerült a leányt beismerésre bírni.

Elmondta, hogy ő lopta el a ház Kapukulcsát s azzal a házba lopódzva az ezüst kanalakat, amelyeket elzalogosított ugyan, de a pénz, melyet értük kapott, még megvan Uj-Aradon. A leányt elkísérték a zálogházba, ahol a személyzet ráismert.

Bűnössége tehát kétségtelenné vált. A kapitány déli 12 órakor két városi rendőrt adott mellé, hogy kísérik át Uj-Aradra s a pénzzel együtt hozzák vissza.

A leány jobbról-balról egy rendőr közt megindult a kincstári hid felé. Az első fatelepről néhány lépésnyire a két szemfüles rendőr mellől a leány hirtelen a Marosba ugrott s elmerült. Az egyik rendőr utána vetette magát, de már nem tudta kimenteni.

A leány holttestét még nem fogták ki a vízből.

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Április 10. —

Változó felhőzet. — Száraz. — Enyhe.

Az első vasárnap a ligetben.

(A liget. — Csolnakázó-tó. — Lövölde. — Bor-Sőr. — Kőrhint. — Aradi-práter.)

Kipattantak a fák alvó szemeiből a levelek, zöldbe öltözködnek a fák, cserjék, bokrok. A természet felébredt. Már halszik itt-ott a villámroptű fecske ficserekelése, sőt már a legyek is kezdenek, bár mérsékelten, szemtelenkedni.

A mi aranyos, megfizethetetlen ligetünk meglevenült újra vasárnap délután.

Milyen kedves volt a vizontlátás!

Az utak fölé boruló galyak bár még csak a természet suhanczai, most kezd pelyhesedzeni zöld bajuszuk, szakáluk, azért mégis jó volt alattok csevegve járkálni.

Látszik ám a munkája az uj lövészmeisternek: Nagy Kálmánnak. Olyan tiszták az utak, de még az utakon belül is össze van gereblyézve a sok lehullott száraz levél. Hiába csak igaz az, a mi igaz: ujséprő jóseper.

Meg-meglocosannak habjai a csolnakázó-tónak is. Vigan himbálónak rajta a karcos szandolinok, a testes csónokok is büszkén sikkolnak ki a tó nyílt tükreire, ha gazdát változtatva újra működésben jönnek.

Ferenc pedig, a derék révmester, kinek az a nevezetessége, hogy kétki, mert nyáron a hajókat, télen meg a korcsolyákat kezel, ugyancsak dolgozik a hajók, és szandolinok eloldásában.

— Hát ez mi! — kérdi egy valószínűleg Talján-országból ideszakadt idegen atyafi. Ozélogván arra a rettenetes: piff, paffolásra, mely a lövölde körül felhangzott.

Most vasárnap nagy napjuk volt a mi derék lövészeinknek. Kezdetét vette a díj-lövészet.

Már régen nem látott a lövölde annyi lövészt és kuglizót, mint vasárnap.

Erdekes kis epizódja is volt a vasárnapi lövészetnek. Oz szokás az, ha új tag valami kört lö, annyi ütést kap a testére, mint a hánys a köre, mit lött.

Dániel Dezső, mérnök volt vasárnap a felavatandó. Szép 8-ast lött, mire hirtelen lekapták és még szóhoz sem juthatott, már sajgott a három ütés.

Késő estig hangzott a mozsár és a rettenetes lövöldözés zaja.

Vannak emberek, kiknek vasárnap délután az a jelszavuk: bor-sör.

No ezeknek is megvolt a mulatságuk a ligeti korcsóban cigány zeneszó mellett.

Hát még a „ringenspil“ az volt ám még csak hangos. Büszkén ülték meg a fiuk a „kecskét tevét“ stb. Es a verkli csak nyikorgott, nyöszörgött.

A csatornán túl van Arad prátere. Hegyes bajszu bakák, virgoniával keblükön dőlcegen vezetik szivók hölgyét, kiknek illetőségük a „konyhák“-ban és ki porolándó „szobák“-ban leledzik. Itt mindenki hangosan beszél és a pékinasok is szemtelenebbek.

Itt az élet örömet élvező n ép.

Mikor a nap fénye vörösedni kezdett, az asztal megtelt felső és alsórendű publikummal, mely kiélvezve magát, boldogan vonult haza.

GEMINI.

HIREK.

Április 10. Kedd. Róm. kath. naptár: Ezekiel. — Protestáns naptár: Ezekiel. — Görög-keleti naptár (márczius 29.): Márk. — A nap kél 5 óra 8 perczkor, nyugszik 6 óra 23 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. B e m e n e t d i j t a l a n.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiségj: Poigári iskola, földszin.

Április 11. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Április 15. Az arad-csanádi öntöző-csatorna társulat közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Április 16. Az aradi waggongyár részvénytársaság közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Április 19. Aradmegye tavaszi évnegyedes közgyűlése, délelőtt 9 órakor.

Május 6. Az arad-csanádi egyesült vasutak közgyűlése, délelőtt 11 órakor.

— Személyi hir. Valencio Dániel honvédezedes, a honvédszázalaj megszemlélése végett Aradon át Borosjenőbe utazott.

— Ottrubay Károlyt, az aradi kir. törvényszék vasszorgalmu elnökét, aki ugy a társadalom, mint a törvényszék tisztikara előtt általános becsülésnek és tiszteletnek örvend Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter folyó évi január hó 1-től számítól magassabb fizetési rangosztályba léptette elő. Hir szerint a törvényszéki elnököt legközelebb kuriai bírói jelleggel és czimvel, jelen állásában való megmaradás mellett, fogja kitüntetni a király.

— Az aradi vashidak ügye. Az aradi új vashidak ügyében tegnap délután fél 5 órakor Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester elnöklete alatt értekezlet volt, melyen Varjassy József, Schöpkesz Ede, Bing Ede, Salay Béla dr. Heegr Ernő, Hegedüs László, Virágh Lajos, Varjassy Lajos, Parecz István, Vizer Péter, Eles Armin, Neuman Ede, Dományi József, Institóris Kálmán, Vinter Adolf, Boros Vida, Sarlot Domokos, Péterffy Antal, Schusster Henrik dr., Robitsek Agost dr., Steinhardt Mór dr. és többen voltak jelen. Az értekezlet megállapodásairól mai vezércikkünkben számolunk be.

— A Kossuth-gyászünnep költségei. Az Aradváros törvényhatósági bizottsága által Kossuth Lajos emlékezetére rendezett gyászünnepélyt a kiküldött bizottság olyan pazar pompával s oly impozánsul rendezte, hogy azt lehetett hinni, miszerint annak költségei igen tetemesek lesznek. Némely hozzáértők kétezer forintra becsülték a kiadásokat. Mint értesülünk ez a fényes gyászünnepély meglepően olcsóba került. A négyes bizottság, Kristyó János, Szontagh Gyula, Zemplényi Sándor és Edvi Illés László, tegnapelőtt készítette el a végzámadásokat, melyhez képest az ünnepély összes költségei 552 frt 90 krt tettek. Hogy az egész diszítés csak eunyibe került, annak köszönhető, hogy ugyszólván mindenki díjtalanul dolgozott s csak az elhasznált gyász szöveteket kellett megfizetni.

— Szilágyi Dezső köszönete. Több ügyvédi kamara üdvözlő feliratára Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter következőleg válaszolt: Örömmel fogadtam a tek. ügyvédi kamarának üdvözlő feliratát, melyet a háza s a s a g i j o g r ó l s z ó l ó t ö r v é n y j a v a s l a t n a k a t ö r v é n y h o z a s e l é t e r j e s z t é s e a l k a l m á b ó l h o z z á m i n t é z n i s z i v e s v o l t. Örvendtem ezen fel-

iratban foglaltaknak azért, mert ez is meggyőzött engem arról, hogy az az ut, melyet az egészséges magyar házassági jognak megalkotása végett választottam, a magyar ügyvédi karnak is helyesléssel találkozik és támogatását bírja. Ennek tudata csak szilárdítani fogja ama törekvésemet, mely arra van irányozva, hogy a házassági jogról szóló törvényjavaslat nemzetünk és jogunk egységének előmozdítása érdekében mihamarabb törvényerőre emelkedjék. A személyemet illető kitüntető elismerésért fogadja, stb. . . .

— Ujenczok esküje. Komoly és ünnepélyes aktusnak volt színhelye vasárnap a minoriták aradi temploma. Az ujencz honvédek, kik márczius 1-én vonultak be, a honvédelmi miniszternek azon rendelete következtében, mely szerint a bevonuló ujenczok tettelegesen szolgálatuk kezdetén a honvédeket ünnepélyesen letenni tartoznak, most esküdtek fel. Reggel nyolcz órakor vonultak fel két csoportban a honvédek a laktanyából. Egyszerű uniformisban a régi katonák, míg az ujenczok számra nézve 180-an diszben. Az ünnepélyesség misével kezdődött, melyet Niederman katonai lelkész szolgáltatott. A mise után beszédet tartott, melynek első része a hívőknek szólt, míg a második része az eskü fontosságát fejtegette. Beszéd után felesküdtek a honvédek a zászlóra, a királynak. Az eskü letétel után Butyka Adam őrnagy előtt defülozott a legénység, különben az egész honvéd tisztikar jelen volt az eskü letételnél. A legénység az eskü napján a jobb menázihoz még bort is kapott.

— Végleges kimutatás azon adományokról, melyek az aradi hölgyek által Kossuth Lajos ravatalára helyezett koszoru költségeire befolytak. A helybeli lapok f. évi április hó 3. és 4-én megjelent számaiban közölt általános kimutatás a következő adatokkal egészül ki. Az aradi polgári jótékony nőegyesületnél begyűlt április 3-ig 302 frt 70 kr; utólag özv. Dusák Ferencz-nél 3 frt, összesen tehát 305 frt 70 kr, a vöröskereszt egyesületnél ivein április 3-ig aláíratott 122 frt; utólag dr. Robitsek Agostonnál 5 frt, összesen tehát 127 frt. Az izraelita-nőegyesület gyűjtött összesen 47 frtot. Ez összeghez járult 20 frttal maga az izraelita nőegyesület; 5 frttal Singer Gyulané; 4 frttal Weidenfeld Lajosné, Eles Arminé; 3 frttal Lustig Arminé. Hirschmann Rozália; 2 frttal dr. Bak Sománé-Schreyer Nanetta, dr. Adler Lipótné; 1 frttal Glük Dezsóné, Hirschmann Albertné. Mind a három egyesületnél begyűlt összesen 579 frt 70 kr, kiadás volt 253 frt, maradt rendelkezésre 326 frt 70 kr, azaz Háromszázhuszonhat frt 70 kr. Ezen már takarékpénztárilag gyűmölcsöző összeg hovatfordítása iránt a három egyesület közösen fog határozni.

— Kamarai ülés. Az aradi kereskedelmi és iparkamara ma délután 5 órakor teljes ülést tart, melyen több fontos ügyet intéz el.

— A himlőoltás megkezdése. A városi kerületi orvosok a tavaszi időjárás beköszöntével tegnap kezdték meg a himlőoltást Tisich Mór dr. saját lakásán templom-utca, minorita-palotában minden vasárnap délután 2—3 óráig Ottvös Dániel Petőfi-utcai lakásán minden kedden délután 2—3 óráig, Leitner Ernő dr. a kapa utcai iskolában, Horváth János dr. Gájban szintén minden vasárnap eszközi a himlőoltást.

— Uj vizsgálóbíró. Az igazságügyminiszter tekintettel arra, hogy az aradi kir. vizsgálóbíró tulságosan van megterhelve büntügyi munkával, Paguba Vazul vizsgálóbíró mellé osztotta be szintén vizsgálóbíró minőségben Köller János törvényszéki bírót, a ki e hó 15-én kezdi meg működését e minőségben.

— Az aradi vár kazamatáiban tudvalevőleg ez idő szerint a csász. és kir. 33-ik gyalogezred legénysége van elhelyezve. Mivel ezek a lokalitások már eléggé megviseltek, a katonai kincstár elhatározta, hogy az ósdi fé-

rőhelyeket kijavíttatja és lakályosabbá teszi. A tatarozást legközelebb megkezdik.

— Székely fiuk a waggongyárban. Az aradi waggongyár tudvalevőleg nem tart tanoncokat. Most azonban az iparoskérdés érdekében a kereskedelmiügyi miniszter kötelességévé tette a gyárnak, hogy a székely fiukat az iparban segédeké képezzen. Az e részben való intézkedések odáig haladtak már, hogy 25 székely fiu meg is érkezett a gyárba. A székely fiuk közül egy részt a borosjenői hajlitott fabutorgyárban fognak kiképezni, tizenegy-tizenöt fiu pedig géplakatos és vasesztergályos lesz. Mivel vannak közöttük olyanok is, akik már bizonyos számú középiskolai osztályt végeztek, a gyár a miniszter rendelkezéséhez képest köteles lesz ezeket osztól fogva a fémipari szakiskolában oktatni. Ezen kísérlet elé, melynek az a czélja, hogy a székely kivándorlást csökkentse, illetékes körökben nagy érdeklődéssel néznek.

— Egy aradi fizetésektelen cég. Frank Pál aradi kereskedő fizetésektelenségéről a „Magyar kereskedők Lapja“-még a következőket jelenti: Frank Pál kézműáru kereskedő 30.000 frt, passzívával fizetésektelen, melynek okául a tartós üzletelenséget, a túlélénk versenyt s végeladásokkal való üzelmeket hozták fel. A cég, mely tiz éve fenn s jó hírvenének örvendett, egyezséget ajánl, de aktiváit eddig nem mutathatta be.

— Besze János siremléke. Boldogult emlékü Besze János sirja az aradi temetőben nem sokáig lesz elhagyott és jeltelen. A siremlékbizottság a befolyt adományokból már megrendelte a díszes siremléket, ambar az összeg még nincs egészen együtt.

— Ahol legtöbb a válópör. Gyulai levelezőnk jelenti, hogy ez idő szerint a gyulai kir. törvényszéknél nem kevesebb mint 184 válópör van folyamatban. Egy év lefolyása alatt mind össze csak három pár került, mely kijelentette a bíróság békítő szavára, hogy „megpróbálja“ tudnak e egymással élni.

— Névmagyarosítás. Boshbaum Dezső az aradi első takarékpénztár hivatalnok vezetőnevet belügyminiszteri engedéllyel „Baros“-ra változtatta.

— Mikor legyen az aradi vásár? E kérdés fölött ma délután fog határozni az aradi kereskedelmi és iparkamara. Az aradi ipartestület azt kérte kieszközölni, hogy az országos vásár ugy legyen, hogy pénteken és szombaton csak állatvásár, vasárnap, hétfőn és kedden belső vásárt tartsanak. A kereskedelmi testület azt mondja, hogy legyen az összes vásár (külső és belső egyaránt) vasárnap, hétfőn és kedden. A kamara közös bizottsága pedig szombaton abban a javaslatban állapodott meg, hogy maradjon minden a régiben. A különböző felfogások ma fognak kitisztulni a kamarai teljes ülésen.

— Behívás alóli felmentés. A népfelkelés behívása esetén a tettelegesen szolgáló alóli ideiglenesen felmentettek Csanádmegye területén: Szabó Lajos szolgabíró, Szarka Samu nagy-majláthi, Kovács Dezső ref.-kovács-házi, Lovrics István tornyai, és Fodor Manó battonyai községi jegyzők, Fehér Pál nagylaki, Renyár Mihály és Szilágyi János nagylaki községi alkalmazottak.

— Az aradi dalegylet Fiumében. Az országos dalárünnepély az idén Fiumében lesz megtartva május hó 13., 14. és 15-én, melyen az aradi dalegylet küldöttségileg fog részt venni. A küldöttség Zemplényi Sándor elnökkel élén utazik Fiumében.

— A halottak pénze. Orosházi levelezőnk jelentése szerint Hieronymi belügyminiszter sürgős rendelettel az orosházi VII. temetkezési társulattól a társulás, zsarolás és rendetlen kezelés miatt feloszlatta. A dolog azért szomorúan érdekes, mert az alföldi nép közt több helyen mutatkozó elégedetlenséget, melyet már a szocialisták is kihasználtak, nem egy helyen az ilyen egyesületek zsarolásai támasztották.

— Furcsa mulatságot az utóbbi napokban Aradon valaki. Ez a valaki, a ki valószínűleg hölgy, anonym-leveleket küldözget a legelőkelőbb házakba, a hivatalokba, a tisztikar tagjaihoz, egyszóval mindenféleg nagyon mosdatlan stylusban pertraktál holmi családi ügyeket, vagy pedig izetlenkedik olyan módon, hogy a címzett nem győz eleget bosszankodni rajta.

Az anonym-levelek ügyében több család feljelentést tett a rendőrségnél, a mely már nyomában van a furcsa passziót tűző névtelen hősnek.

— A kiskereskedőknek jelentékeny részét — azokat a vegyeskereskedőket t. i., a kik dohány- és szivarárulással is foglalkoznak — érzékeny oldalon érinti a pénzügyi közigazgatási bíróságnak egyik legújabb határozata. Egy vegyeskereskedő ugyanis, kire nézve a felszámolási bizottság az üzlet utáni adón kívül a dohány- és szivarárulás után külön adót állapított meg, fellebbezett ez ellen, kifejtve, hogy a dohány-szállítás sokba kerül, hogy sok szivar eltörik, hogy a dohányárulás abban a helyiségben van, melyben a már megadóztatott vegyeskereskedés stb. Mind ezek alapján pedig kéri a különadónak törlesztését. A pénzügyi közigazgatási bíróságot nem győzték meg a fellebbezésben elősorolt érvek. A bíróság kijelentette határozatában, hogy a vegyeskereskedő, a ki — habár ugyanabban az üzleti helyiségben is — dohány- és szivarárulással is foglalkozik, — ez utóbbi haszonhajtó foglalkozása után külön rovandó meg III-ad osztályu kereseti adóval.

— Elfogott kuruzslónő. Az aradi rendőrség tegnap elfogta Kovács Zsófi ismert kuruzslónőt, aki kártyavetés mellett asszonytészepítő szerek készítésével is foglalkozik. Nyolcz nap mulva hazaszuppolják Mikalakára, addig a város vendége.

— Üldözött inas. Vasárnap éjjel 12 és 1 óra között Molnár Zsigmond nrasági inas örülten fiakkerezett Arad főbb utcáin. A vágató kocsit feltartóztatták s a pasasért beküldték a rendőrséghez, a hol kislult, hogy a szerenostelen üldözési mániában szenved. Beszállították a kórházba, a hol már magához tért.

— A királyné hazajövele. A királyné a Mária Valéria főhercegeasszonytól várható örvendetes családi esemény miatt Korfuba tervezett utazásáról lemondott és a Rivierán hosszabb ideig tartózkodott, mint eredetileg tervezte volt. A királyné valószínűleg a jövő héten utazik vissza hazafelé a Svájcson keresztül és Mária Valéria főhercegeasszony születésnapjára, e hónap 22-ére mindenestre megérkezik Lichteneggbe; hogy meddig marad itt, az a főhercegeasszony állapotától függ, Lichteneggből a királyné — a nélkül, hogy Bécsben tartózkodnék — egyenesen Gödöllőre jön, a hol hosszabb ideig fog tartózkodni. A Greif-yacht mindjárt a király elutazása után távozott a Rivieráról és Korfuba ment, hogy kirakja a műtárgyakat, a melyeket a királyné utazása alatt az Achilleion-vár számára gyűjtött. Triesztben kiszállott a királyné kíséretének egy része. Itt vitték partra azokat a teheneket is, a melyeket az orvosok tanácsára vettek a tengerre, hogy a királyné számára mindig legyen friss és jó tej. Tegnapelőtt Polába érkezett a hajó.

— A Kossuth-szobor helye. Időelőtti ugyan ma még az a kérdés, hogy a fővárosban hol állítsák majdan föl Kossuth Lajos szobrát, de azért esetleg eredményes lehet egyes indítvány s nem lehetetlen, hogy annak idején kellő figyelemben részesül. — E szempontból emlékeztünk most meg a „Pesti Hirlap” egyik barátjának ötletéről, a melyre vonatkozólag a következőket írja nekünk: „Kossuth Lajos hatalmas érc-szobrát a Vigadó előtt levő térségen, a Rémi kioszk helyén kell fölláztatni. Ott a hol Kossuth többször intézett beszédet a néphez, a Vigadó erkélyén állva. Így kerül majdan az ő szobra egy vonalba a Petőfi-szobrával s egy vonalba ott a Duna mentén — Eötvösével, Deákéval és Széchenyivel. Ez a tér a fővárosnak egyik legszebb tere s mintegy maga hívja föl a figyelmet, arra, hogy ott álljon Kossuth szobra.”

— A királyi könyvek behozatala. Több mint nyolczvan éven keresztül huzódott a királyi könyvek (Libri regii) hazahozatalának kérdése, mely most már elintéztést nyert. A múlt héten Hieronymi belügyminiszter a felség személy körüli miniszterrel egyetértőleg, tekintettel Pauler Gynia dr. orsz. főlevéltárosnak már két évvel ezelőtti benyújtott oradatolására, végleg határozott ez ügyben. A belügyminiszter az országos levéltár részéről Tagányi Károlyt

küldte fel Bécsbe, ki H. Nagy Sándor levéltárossal együtt a munka terjedelméhez képest rövid idő alatt foganatosította a könyvek átadását, illetőleg átvételét. A 87. kötet könyv lajstromozását H. Nagy Sándor, ottani levéltáros eszközölte.

— Pályázatok. A szabadkai tiszéknél segédtelekkönyvvezetői áll. 2. h. a. — A fumei pénzügyigazgatóságnál áll. végrehajtói áll. 4 h. a. — A debreczeni kir. ügyészségnél alügyezi áll. 2. h. a. — A zombori pénzügyigazgatóságnál titkári áll. 2. h. a.

HYMEN.

Vásárhelyi József aradmegyei nagybirtokos e napokban tartja eljegyzését M. Pécskán Vásárhelyi Margit kisasszonnyal, Vásárhelyi Géza főszolgabíró kedves leányával.

Kádár Izidor csász. és kir. tartalékos hadnagy, a magyarádiménesi bortermelők szövetségének hivatalnokja a napokban tartotta eljegyzését Dominusz Amália kisasszonnyal, Dominusz Mór nagybányai nagykereskedő és bányatulajdonos szép leányával,

GYÁSZROVAT.

† Franczély Albertné elhunytáról őszinte részvételt vettük az alábbi gyászjelentést: Franzéli Albert saját, ugy fia Zoltán, apósa Kovács János, anyósa Kovács Jánosné szül. Kondorossy Anna, sógorai ifj. Kovács János, Kovács Lajos és neje szül. Weidinger Gabriella, ezek gyermekei Gyula Ella, Mathild és Lajos, sógornője öz. Kovács Kálmáné szül. Biró Vilma és gyermekei, nővére Franzély Antónia, valamint számos más rokonai és jóbarátai nevében is fájdalommal tudatja forron szeretett neje, illetőleg édesanya, leányuk, testvérök, sógornőjük s nagynénjük Franzély Albertné szül. Kovács Idának, folyó évi április hó 8-án, életének 38-ik évében történt jobblétre szenderültét. A boldogult hült tetemei április hó 10-én, délután föl 5 órakor fognak Magyar-ucza 21. sz. a. házból az ev. ref. egyház szertartásai szerint a helybeli közsirkertbe örök nyugalomra tétetni. Arad, 1894. április 9. Aldás emlékére!

† Schranz János halálát tudatja az alábbi gyászlap: Öz. Schranz Jánosné szül. Batori Mária, a maga és testvérei Schranz Mátyás, Mária, Róza és Erzsébet nevében is megsomorodott szívvel tudatja felejtethetetlen férjének, illetve testvérnek Schranz János nyugalmazott államvasúti főkalauznak, folyó hó 9-én reggeli 3 órakor, életének 63-ik, boldog házasságának 32-ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A jobblétre szenderült hült tetemei folyó hó 10-én d. u. 3 órakor fognak a Deák Ferenc-utca 28. sz. a. házból az ág. hitv. egyház szertartásai szerint a helybeli közsirkertben örök nyugalomra tétetni, Arad, 1894. április 9. Béke poraira!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) A borosjenői faiparszövetkezet vasárnap délben tartotta utolsó közgyűlését Fábrián László főispán elnöklete alatt az aradcsanádi vasutak igazgatósági helyiségében. A közgyűlésen jelen voltak: Vásárhelyi Béla, Nachtnébel Odön, Bohus István Boros Béni, Vásárhelyi László Heinrich Sándor, Urbán, Iván, Takácsy Sándor, Purgly János és Medveczky Ede. Mintán a szövetkezetnek sikerült a borosjenői faipargyárt az aradi vaggongyárnak eladni, a közgyűlés a szövetkezet felszámolását határozta el. Ezután egyhangulag tudomásul vette a szövetkezet mérlegeit s egyéb jelentéseit. Az igazgatóságnak pedig a szokásos felmentvényt megadta. A borosjenői faipargyár e naptól fogva teljesen átment az aradi vaggongyár tulajdonába, a mely különös gondot fordít legújabb iparvállalat felvirágzására.

(*) A kurticsi olvasó-egylet f. hó 8-án esti 6 órakor ünnepélyes megnyitást rendezett az egylet helyiségeinek újjáalakítása alkalmából. Csak egy pár hónappal ezelőtt szervezkedett újból ezen egylet, s már is tagjainak száma annyira emelkedett, hogy eddigi helyiségei szűknek bizonyultak, azokat kibővíteni kellett.

A meleg részvétellel, mi ez uttal oly nagy mértékben nyilvánult lehetővé tette, hogy a vidéki kaszinók között ma kurtics a legszebb helyiséggel rendelkezik, nem csak a berendezése is, mely szintén most eszközöltetett méltán beválik a legelső közzé. Emlékeztet Boksán Szaver dr. egyleti titkár mondott. Ezután következett pont 9 órakor társasvacsonya. A 100 teritékű társas vacsorán részt vettek az egyleti tagokon kívül Kurtics község és vidékének intelligenciája. Nagy számban voltak jelen nők is. A második fogásnál Fejér Domokos felemelkedvén abbéli örömeinek kifejezése mellett, hogy ily szép számú diszes közönség tisztelte meg az egyletet, éltette a hazát és legalkotmányosabb királyunkat. Fejér József dr. Fejér Domokos elnököt éltette. A társasvacsonya kedélyes tánczvizgalmal ért véget.

TANÜGY.

(—) Az aradvidéki tanító-egylet aradi fiók bizottsága f. hó 12-én, d. u. 4 órakor az egyesület helyiségében ülést tart, melyre a bizottság tagjait van szerencsém tisztelettel meghívni. Az ülés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó és jelentés. 2. A gyermek és játékaik című tételről értekezik Tabakovits Mariska k. a. 3. A scher J. „Briefe an meine Tochter” című művét ismerteti Városi Malvin k. a. 4. Felolvasás „A család és iskola egymáshoz való viszonyáról” Pituk Béla által. 5. Indítványok. 6. Jegyzőkönyvet hitelesítők kiküldése. Aradon, 1894. április hó 9-én. Csik János, f. biz. elnök.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Április 10. (Kedd) Válás után, vigjáték; Náday Ferencz második vendégjátéka.

Április 11. (Szerda) Rosenkranz és Galdenstern, vigjáték; Náday Ferencz harmadik vendégjátéka.

Csillag Teréz és Náday.

I.

A csizmadia, mint kísértet.

(v.) Kiváló vendégünk, Csillag Teréz, a nemzeti színház művésznője, elhatározta, hogy megráfálja az aradi közönséget. Az elhatározást tett követte s így történt, hogy a bájos drámai művésznő: „A csizmadia mint kísértet” című népszínműben lépett fel vasárnap este, a sokat nótázó Zsuzsi lányasszony szerepében.

Hát bizony ez a kis „jux”, ha Pesten lázba hozta is a publikumot, nálunk csak a jóakaratulag elnéző mosolyg tudott hatást csinálni. Nem akarunk semmit levonni Csillag Teréznek, mint énekesnőnek az érdemeiből, azt azonban meg kell vallanunk, hogy a nótázó Csillag Teréz rendkívül kellemetlen helyzetbe sodorta a mi derék karmesterünket, Barna Izsót. Az első dal egész jól indult, egyszerre azonban közönség a nóta a kerékvágásból s csaknem egy egész hauggal eltért a kísértettől, a mely pedig minden lehető elkövetett, hogy a művésznő énektehetségét elősegítse. A későbbi dalok valszívvel jobban sikerültek s az elnéző közönség sokat és szívesen tapsolt. A művésznő azonban észre vette, hogy ez merő udvariasságból történik (oh, hiszen olyan udvariasság is ezek a jó aradi urak!) s óvakodott ismétlésekbe bocsátkozni.

No de annál jobb, annál művésziőbb volt Csillag Teréz, amikor nem énekelt, hanem beszélt és játszott. Báj, aranyos kedély és természetesség sugározta be minden szavát, minden mozdulatát s ezzel bőven kárpótolt bennünket nemcsak a dalokért, hanem magáért az ósdi s nem valami jeles darabért is.

Fóris s Pista derüs kedvvel játszotta a majsztort, nemkülönben annak leányát végletekig imádó „Miska deák”-ot s állandó károgásban tartotta a házat. Fóris pompás, diskrét komikus, kinek szerződötésével társulatunk igen sokat nyert.

Gál Gyula kiltűnő Sas uram volt, énekelni azonban majdnem olyan jól énekelt, mint Csillag Teréz. (Sajátságos, hogy vasárnap csupa drámai színészek énekeltek.) Tolnáné (Orzse) nagy használatosságról tett tanúságot. Szerepkörét, úgy látszik előnyösen fogja betölteni.

Az előadás különben jól ment. A szin-

ház — általános bérlétszünet volt — néhány pábolytól eltekintve egészen megtelt.

II.

A csapodár. — Az ideál.

Valóban, irigylésre méltók vagyunk mi aradiak. Egy napra most már nem is egy hanem egyszerre két excellens vendég jut a nemzeti színházba itt van például a tegnapi est: Csilla g Teréz bucsu fellépte s Náday Ferencz első vendégjátéka.

Hogy aztán ilyen két vendéggel s a társulat legjobb erőivel pompás előadást lehet produkálni, magától értetődik. A közönség formálisan le van érte kötelezve az igazgatónak, aki léptennyomon bebizonyítja gavallér voltát s azt, hogy nemcsak ígér, de ígéreteit duplán is beváltja. Köszönet érte.

Tegnap K a r o z a g Vilmos 1 felvonásos, bájos vigjátéka. „A z i d e á l l” és S a r d o u nemkülömben pompás 3 felvonásos vigjátéka. . . . „C s a p o d á r” került színre C s i l l a g Teréz mindkettőben művészi, mesteri volt, mint a poetikus, idealizmusért rajongó kis lány s mint furfangos férfi-észen tulajdó menyecske egyaránt. Nyílt színeken is többször tapsolták az első felvonás végén remek rózsacsokrot nyújtottak fel neki, emléktül és elismerésül.

N á d a y „Az ideál”-ban Szalánczy doktort úgy játszotta, hogy azt kitűnőbb magyar szinpadon játszani lehetetlen. No de ezt úgy is tudjuk. A szegletes, tudományokért élő doktor ferdehelyzeteit oly találon aknázták ki, oly mesterien állította elének, hogy a hallgatóság szinte bele szeretett volna már szólni az előadásba és kiegészíteni a doktort, bizgatni, hogy nézze, az a szép kis lány szerelmes belé, hát térjen észre és udvaroljon neki. . . . „A Csapodár”-ban a csécsap Champignázot, Szalánczy doktor egyenes ellentétét hasonló művésziességgel alakította s hangos kaczajban, derűtségben tartotta mindvégig a színházat zúfolásig megtöltő közönséget. Már beléptekor zajos tapsviharral fogadták s ez a meleg taps állandóan fogadták, a mikor csak megfordult a szinpadon.

Az első darabban B a l a s s a (Somváry) a másodikban K a c z é r Nina, (Constance), G á l Gyula (Biverol) és F ó r i s s Pista (Fridolin) a lehető legszerencsésebb keretet képezték a két vendégművész közül. Az előadás fél 11-kor ért véget.

* Az állatszeliidítő énekes francia bohózatból az előkészületek folynak. A czimszeret Sugár Aranka fogja játszani és énekelni. Az újdonság tudvalevőleg szombaton megy először, R ó n a s z é k y Gusztáv jutalomjátéka gyanánt.

* Náday vendégfelléptel. Ma kedden bérlétfolyamban Náday Ferencz 2-ik felléptéül színre kerül a „V á l á s u t á n” francia bohózat 3 felvonásban. Holnap, szerdán, N á d a y Ferencz 3-ik felléptéül bérlétfolyamban „R ó z e n k r á n o z és G ü l d e n s t e r n”.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Jőért — roz. Hogy nem akar kipusztulni az emberiségből a halátlanság! Szegény Balog István dehogyan gondolta, hogy nem fogja többé látni az isten szép napját, mikor tavaly őszkor Balog Jánossal bement a korcsmába, a mely tudvalevőleg a jókedv forrása M e d g y e s - B o d z á s o n. — Itták a jó bort (a jó jeizöt kérem a megyebodzási bortermelesek nivójához mérni) és már azon a ponton voltak, mikor az agy lassan kezd működni, a nyelv alig forog és a részegség néha-néha könnyet csal a szembe. Azután közösen elhatározták, tán jó volna haza is menni már. Kitántorogtak a korcsmából és ekkor történt az, miért Balog István életének még hátralévő részét a börtönben fogja tölteni. Balog István annyira részeg volt, hogy nem tudott menni és lefeküdt az utcza földjére. Balog János pedig odament, megölte társát, ki borral tartotta egész este és azonfelül ki is rabolta. Az aradi kir. törvényszék a gyilkost 15 évi fegyházra ítélte, hanem a kuria életfogytiglani börtönt mért rá.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Bécs, április 9. (Saj. tud. távirata.) A király ápril huszonkettedikén Budapestre

megy. A királyné aznap *Lichteneggbe* érkezik s 24-ikén utazik *Budapestre*.

Legfelsőbb kihallgatás.

Bécs, április 9. (Saj. tud. táv.) A király ma kihallgatáson fogadta özvegy *Hartenau* grófnét. Köszönetet mondott a királynak annak idején való részvétnyilvánításáért.

Wekerle az Otthon disztaggja.

Budapest, ápr. 9. (Saját tud. táv.) Az *Otthon* hírlapírói kör tegnap bokros érdemei elismerésül *Wekerlét* disztaggá választotta.

A küldöttség ma átadta *Wekerlének* az oklevelet. *Wekerle* köszönettel fogadta a kitüntetést, hangsúlyozva rokonszenvét a sajtó iránt, aztán beszélgettek az újságírók ma tárgyalt ügyéről.

Wekerle a küldöttséget nagyon szívesen fogadta,

Kossuth Ferencz elutazása.

Budapest, április 9. (Saj. tud. táv.) *Kossuth Ferencz* pár napra falura fog menni, hogy a fáradalmakat kipihenje.

Pénteken Bárányffyál volt, hogy meglátogassa de nem találta otthon.

Az újságírók ügye.

Budapest, április 9. (Saj. tud. távirata.) A képviselők ellenzéki része az újságírók ügyének tárgyalásában tanusított magatartásukkal az újságírókat felháborították, mellettünk az ellenzékben csak *Horváth Gyula*, *Weszer Imre*, *Csávolszkyés Károlyi Gábor* foglaltak állást.

Polónyi brutális támadását a lapok megbosszulták, az esti lapok nevét nem is említik.

A külföldi hírlapírói kör üdvözlöte.

Budapest, április 9. (Saj. tud. távirata.) A külföldi hírlapírók köre a *John Reich*, *Reuterügynökség*, a londoni *Daily-Graphic* és több angol lap bécsi tudósítója, ki *Kossuth* temetésén *Budapest*en időzött, táviratot intézett *Egyes Gézához Bécsből* a következő szavakkal: fogadja legmelegebb üdvözlötemet a sajtó dicsőséges győzelméhez.

Üdvözölje nevemben az „Otthon” tagjait is.

Fölrobbant gyár.

Budapest, április 9. (Saj. tud. távirata.) *Petersbourghban Virginiában* a tüzjátékgár a levegőbe röpült. Tizennégyen meghaltak, heten megsebesültek.

Új vasutvonal megnyitás.

Budapest, április 9. (Saj. tud. táv.) Az ujonnan épült *nagybecskerek-pancsova* 73,5 kilométer hosszú helyi érdekű vasutat tegnap adták át a forgalomnak, *Lukács Béla* miniszter jelenlétében.

Az új vonatnak 11 állomása van s az egész lakosság a legnagyobb lelkesedéssel fejezte ki örömét a vonat létrejötté alkalmából. — Különösen kiemelendő, hogy bár ezen vidéket igen különböző ajku nép lakja. A lakosság képviselői törhetlen hűségüknek s ragaszkodásuknak adtak kifejezést. A népnek érdekeit oly anyira szíven viselő magyar állam irányában.

Minden állomáson s lakománál lelkes hódolatnyilatkozatok történtek a királynak. Budapest, április 9. (Saj. tud. távirata.) *Pancsován Lukács Béla* miniszter a tör-

vényhatóság képviselőinek fogadtatásánál megjegyezte, hogy a kormány jövőben sem fogja elmulasztani, hogy *Pancsova* érdekeit lehetőleg támogassa, mire nagy befolyással leend az új magyar gőzhajózási társaság létesítése.

Új képviselő.

M.-Sziget, április 9. (Saját tudósítónk távirata.) Ökörmezőn *Szaplonczay Miklós* alispánt egyhangulag képviselővé választották.

A strájkolók.

Newyork, április 9. (Saj. tud. táv.) *Pensylvániában* a strájkolók elhatározva folytatják a strájkot.

Lawonban egy gyárból kétszáz aszony botokkal, kövekkel felfegyverkezve elkergette a munkásokat.

A rendőrség nem mert az aszonyokra löni, mert töben karjaikon vitték gyermekeiket.

KÖZGAZDASÁG.

== Nagylak (Csanádmegye), április 9. A korai buza szép sűrű s annyira megbokrosodott, hogy a földet teljesen befödi; szépen áll a rozs és árpa is. A zab egyenletesen kelt, erős és egészséges. Tengeri alá nem szántogatnak. A kender és len jobbára már mindenütt kikelt, a varjuk azonban sok kárt okoznak bennök. A takarmányrépát többnyire elvetették: a burgonya ültetésével is sok helyen elkészült anép. A szőlő és gyümölcs jól telelték, gyümölcsfák viragozni kezdenek. A munkáviszonyok elég jók; a férfi napszám 50 kr.

Budapesti gabnatöze

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. — Budapest, április 9. d. u. 5 óra.

Gabona	Állapot	Irányzat	100 kilogramm frt
Buz	bánsági	szilárd	7.35 — 7.80
	tiszavidéki	„	7.40 — 7.80
	pestvidéki	„	7.35 — 7.80
	fehérmezei	„	7.35 — 7.80
	bácskai	„	7.45 — 7.85
Rozs	—	lanyha	5.80 — 5.80
	—	csend.	5.95 — 6.80
Árpa	takarmány	„	6.35 — 7.40
	égetni való	„	7.90 — 9.—
Zab	—	szilárd	7.— 7.50
Tengeri	bánsági	szilárd	— — — —
	másnemű	„	4.95 — 5.05
Káposzta-repce	—	lanyha	— — — —
Köles	—	csend.	4.— 4.40
Buz	tavasza	szilárd	7.87 — 7.68
	junius 1894	„	7.45 — 7.47
	ősze	„	— — — —
	—	„	— — — —
Tengeri	május-junius 1894	szilárd	5.07 — 5.09
	szept-október 1893	„	5.26 — 5.28
Zab	Budapest sz. tavasza	szilárd	— — — —
	Budapest sz. ősze	„	7.28 — 7.30
Káposzta-repce	aug.-szeptember 1893	szilárd	12.18 — 12.20

Aradvárosi

Évadbérlés
167. szám.



színház.

Havibérlés
7. szám.

Kedden, 1894. évi április hó 10-én:

NÁDAY FERENCZ ur, a nemzeti színház művészeinek második vendégfellépésével:

VÁLASUTÁN.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Brisson A. Fordította: Paulay Ede.

S Z E M É L Y E K:

Duval Henri	— — — — —	Náday F.
Bourganeuf	— — — — —	Balassa J.
Champeaux	— — — — —	Szendrei M.
Corbulon	— — — — —	Gál Gyula
Bonivardné	— — — — —	Tolnayné
Diane, leánya, Henri neje	— — — — —	Kaczér N.
Gabriella, Bourganeuf leánya	— — — — —	Delli Emma

Kezdeté 7¹/₂ órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Arad sz. kir. város törvényhatósági területén a lóosztályozás f. évi április hó 15. és 16-ik napján fog megtartatni.

A lóosztályozási bizottság az országos vásártéren a m. kir. honvéd-husár laktanyával szemben levő városi épület előtt f. évi április hó 15-én d. e. 9 óraker kezdte meg működését. Az elővezetett lovak osztályozása a következő sorrendben történik:

Osztályoztatnak 1-ször: a külhatárbeli, 2-ször: a Gáj külvárosi, 3-ször: a Sága külvárosi és Pöltura városrészi, 4-szer: Pernyáva külvárosi, 5-ször: a Sarkad külvárosi, 6-ször: az újtelepi, 7-szer: a belvárosi háztulajdonosok lovai.

A lóosztályozó bizottság elé vezetése alól mentesek:

- a) azon csikók, melyek az osztályozás évében a 4 éves kort nem haladják túl;
- b) azon kanczák, melyek az osztályozás előtti 8 nappal ellettek;
- c) a ragályos vagy egyéb nehéz betegségben szenvedő lovak, és végre
- d) a nyilvánvalóan alkalmatlan lovak.

A lótulajdonosok kötelesek lovaikat a fent kitűzött helyen és időben az osztályozáshoz elővezetni, és azokat abba a csoportba állítani, a melyet részükre a rendőrség kijelöl és azokat szabályozó bizottság elé abban a sorrendben vezetni mint az fennebb megjelöltetett.

A f. évi április hó 16-án d. e. 9 óraker elővezetendők azon külhatárbeli, külvárosi és belvárosi lótulajdonosoknak a lovai, melyek előtte való napon a közbejött akadályoknál fogva elővezethetők nem voltak.

A f. é. április hó 15. és 16. napján elő nem vezetett lovak tulajdonosai, amennyiben ezen mulasztást kellőleg igazolni nem tudják,

minden ló után a városi szegény-alapra 15 frtig terjedhető pénzbírsággal fognak bünteteni s ezen felül tartoznak lovaikat valamely szomszédközségben utólagosan elővezettetni.

Arad, 1894. április 4-én.

A városi tanács.

190 | 94. g. sz. ü.

2-3

Hirdetmény.

A városi színházépület déli bérházának I-ső emeletén levő 3. számú, jelenleg br. Simonyi Lajosné urnó által birt és 5 utcza-, I elő-, I cselédszobából, konyhából s kettős kamarából álló lakás f. évi május hó 1-től kezdve bérbeadó.

A bérbevétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni.

Arad, 1894. február hó 19-én.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1893. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,10	1,55	10,—
Szolnok	11,14	4,03	1,37
Csaba	2,18	5,57	4,37
Kétegyháza	2,49	6,15	5,08
Lőkősháza	8,07	—	5,28
Kurtics	3,23	6,39	5,43
Sofronya	3,35	—	5,55
ARAD érkezik	3,50	6,57	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,25	8,20	9,45
Sofronya	11,41	—	10,02
Kurtics	11,53	8,38	10,16
Lőkősháza	12,09	8,49	10,35
Kétegyháza	12,32	9,03	11,—
Csaba	1,23	9,25	11,45
Szolnok	4,20	11,46	3,00
BUDAPEST érkezik	7,25	1,50	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,25	6,35	4,30	—
Glogovác	2,43	6,48	4,42	—
Györök	3,20	7,08	5,08	—
Paulis	3,40	7,19	5,14	—
Radna-Lippa	4,00	7,37	5,32	—
Konop	—	8,00	5,58	—
Berzova	—	8,15	6,12	—
Tótvár	—	8,38	6,41	—
Soborsin	—	8,58	7,01	—
Piski	—	11,16	9,59	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,29	—
Tövis érkezik	—	1,20	11,58	—

Erdély felől.

	éjjel	este
Tövis indul	3,04	—
Gyulafehérvár	3,40	2,14
Piski	5,52	3,59
Soborsin	8,16	6,26
Tótvár	8,37	6,42
Berzova	9,08	7,07
Konop	9,24	7,24
Radna-Lippa	9,58	7,58
Paulis	10,12	8,08
Györök	10,25	8,20
Glogovác	10,48	8,44
ARAD érkezik	11,00	8,55

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kurtics	5,44	5,17
Lőkősháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	7,04	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,24
Kétegyháza	7,40	7,47
Lőkősháza	7,59	8,14
Kurtics	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,53
ARAD érkezik	8,45	9,10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6,25	11,30	5,58
Uj-Arad	6,43	11,54	6,09
Németságh	7,05	12,19	6,27
Vinga	7,32	12,47	6,48
Orozifalva	7,48	1,04	6,58
Merczifalva	8,03	1,20	7,09
Szt.-András	8,19	1,38	7,21
TEMESVÁR érkezik	8,42	2,04	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,00	1,11	8,15
Szt.-András	8,20	1,39	8,45
Merczifalva	8,34	1,57	9,05
Orozifalva	8,45	2,16	9,21
Vinga	9,02	2,41	9,46
Németságh	9,17	2,58	10,07
Uj-Arad	9,34	3,31	10,35
ARAD érkezik	9,44	3,45	10,57

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	7,50	6,30
Simánd	8,22	7,01
Kisjenő-Erdőhegy	9,10	7,40
Székudvar	9,29	7,58
Sikló	9,44	8,11
Ottlaka	9,58	8,25
Elek	10,15	8,40
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,30	8,55

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,20	3,05
Elek	5,32	3,25
Ottlaka	5,41	3,37
Sikló	5,51	3,50
Székudvar	6,02	4,08
Kisjenő-Erdőhegy	6,18	4,39
Simánd	6,42	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,05	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	délután	este
MEZŐHEGYES ind.	10,37	8,35
Kamarásmaj.	10,47	8,47
Nesze	10,54	8,57
Kovácsné	11,10	9,15
Bánhegyes	11,31	9,38
M.-Bodzás	11,51	10,00
Bánkut	12,02	10,14
KÉTEGYHÁZA érkezik	12,20	10,35

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,15
Bánkut	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovácsné	4,25	6,23
Nesze	4,39	6,34
Kamarás-major	4,48	6,42
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,25
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,54
Pécska	5,48	9,36	5,20
Battonya	6,12	10,01	5,56
Tompa	6,24	10,11	6,09
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,55
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,22
Nagylak	7,39	11,15	7,44
Apátfalva	8,01	11,35	8,10
Makó	8,26	11,56	8,44
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,01
SZEGED érkezik	9,33	1,00	9,57

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,42	6,00	3,00
Kis-Zombor	3,32	6,46	4,08
Makó	3,55	7,05	4,50
Apátfalva	4,14	7,24	5,15
Nagylak	4,34	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,48	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,20	8,28	7,00
Tompa	5,44	8,50	7,27
Battonya	5,58	9,02	7,42
Pécska	6,24	9,28	8,10
Szt.-Tamás	6,40	9,39	8,24
ARAD érkezik	7,05	10,00	8,50

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.
ARAD indul	6,30	5,15
Ótvenes	6,48	5,34
Zimánd-Ujfalu	6,55	5,41
Uj-Szt-Anna	7,22	6,07
Világos	7,46	6,31
Muszka-Magyarád	7,53	6,38
Pankota	8,04	6,48
Apatelek	8,37	7,21
Borosjenő	8,48	7,32
Bokszeg-Beél	9,12	7,56
Borossebes-Buttyin	9,44	8,26
Almás-Alosill	10,13	8,55
GURAHONCZ érkezik	10,30	9,12

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.
GURAHONCZ indul	4,15	3,00
Almás-Alosill	4,32	3,17
Borossebes-Buttyin	5,02	3,47
Bokszeg-Beél	5,31	4,16
Borosjenő	5,56	4,41
Apatelek	6,06	4,51
Pankota	6,45	5,29
Muszka-Magyarád	6,51	5,35
Világos	6,58	5,42
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30
Ótvenes	7,50	6,35
ARAD érkezik	8,03	6,52

Borosjenő—Csermő.]

	délután	este
Borosjenő indul	9,00	7,40
Csermő érkezik	10,00	8,40

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,30
Borosjenő érkezik	5,50	4,30

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a városi legelőkre beiratott juhok és sertések után eső legeltetési díjak f. hó 10-től 18-ig terjedő idő alatt a városi pénztárba befizetendők. A díjak befizetésekor a pénztári hivatal kiszolgáltatja a legeltetési jegyeket, melyekkel a juhok és sertések a legelőkre bocsáthatók.

Aradon, 1894. évi április hó 9-én.

Parecz István,
tanácsnok,

4039/1894. kh. sz.

Hirdetmény.

Aradon folyó évi március hó 23-án egy 3 éves pej kanca ló bitangásban találtatott.

Felhívatik a tulajdonos, hogy azt kellő igazolás mellett az aradi kapitányi hivatalnál folyó hó 23-áig átvegye; mivel a kitett határidőn túl az nyilvános árverésen eladatik.

Aradon, 1894. évi április hó 7-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

Hirdetmény.

A borosjenői faiparszövetkezet mai napon tartott ülésében a szövetkezet feloszlását a kereskedelmi törvény 247. §-a 2-ik pontja értelmében elhatározván, a felszámolást elrendelte. Felszámolókul alólírott igazgatóságot választotta meg.

Midőn ezen határozatot a kereskedelmi törvény 249. §-a értelmében ezenel közhirre teszük, felhívjuk mindazokat a kik a szövetkezet ellen bárminő követelést vagy igényt támasztani vélnek, hogy jelen hirdetmény harmadszori közvételétől számított hat hó alatt ezen igényüket alulírott igazgatóság mint felszámoló elöl (Aradon az arad-csanádi gazd. tak. pénztár hivatalos helyiségében Fő-ut 51. sz.) bejelentsék.

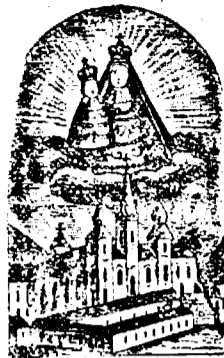
Aradon, 1894. április 8-án.

391. 1-3. **A borosjenői faiparszövetkezet igazgatósága.**

Máriaczei gyomorcsépek

Jeles hatású szer a

gyomor minden betegségében



Védjegy.

150. 4-12.

Egy üveg használati utasítással 40 kr.,
dupla üveg 70 kr.

Óvás! A valódi Máriaczei gyomorcsépek sokszorosan hamisítottak és utánóztatnak. A valódiság jeléül minden üveg egy vörös, a fönnebbi védjeggyel ellátott osomagolásba van burkolva, és a minden üveghez hozzáadott használati utasításon kívül meg kell jegyezve lenni, hogy az Gusek Henrik ur nyomdájában, Kremsierben nyomtatott. — Központi szétküldési raktár: **Brady Károly**, az „örangyalhoz” címzett gyógyszerárban Kremsierben (Morvaország).

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész különlegeségi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz” címzett gyógyszerárban

Aradon, Asztalos Sándor-utca I. sz. alatt.

1141/1894. szám

1-3.

Hirdetés.

Ezennel közhirre tétetik, hogy mindazok, a kik Arad sz. kir. város területén lovakkal, kocsival és szekérral bírnak, a loállományukat a szám, szín, ivar és kor megjelölésével, ugy kocsijaik vagy szekereik számát nevüknek és lakásuknak bemondásával 1894. évi április hó 2-től kezdve 12-dik napjáig bezárólag a hivatalos órákban és pedig:

a belvárosban és ujtelepen, Sarkad és Pernyáya külvárosban lakók a katonai ügyi osztályban (városház földszint),

a Gáj, Ségá külvárosokban, Poltura városrészben és a külhatárbeli tanyákon akók pedig a Gáj külvárosi kapitányi hivatalban bejelenteni kötelességüknek ismerjék, mert a kik azt tenni elmulasztják, pénzbírsággal fognak büntettetni.

Aradon, 1894. évi január 20-án.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Arad.

8100/I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szolnoki osztálymérnökségénél egy irodaszolgái állás üresedett meg, melylyel 210 frt azaz kétszáz-tíz forint évi fizetés, 60 frt lakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmazásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott kiszolgált katonai altisztek az ily állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon altiszteket, kik az 1873. évi II. törvény-cikk értelmében jogosultsággal bírnak és pályázni óhajtanak, hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat, melyben a vasuti szolgálatra képesítő, 35. életet meg nem haladó koron, ép- és egészséges testszerkezeten kívül a magyar nyelv szóval és írásban, a számolás elemeiben való jártasság, valamint a magyar honpolgárság kellően igazolható, következőkhez azim alatt: „A magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Aradon” legközelebb f. é. május 15-ig terjeszték be, mint-hogy az ezen napon tul beérkező kérvények figyelembe véteteni nem fognak.

Arad, 1894. április hó 6.

Az üzletvezetőség.

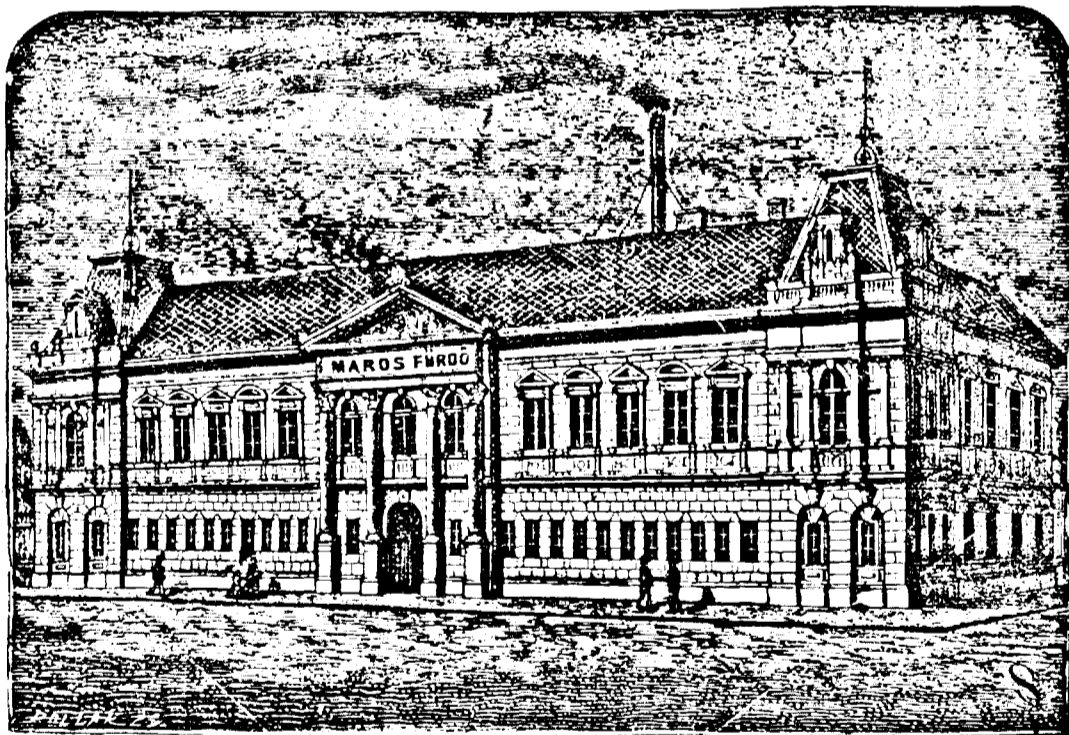
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemebb neme, mely testünket felüdíti, zsibbadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdővel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék azáltal egészségünk biztosíttatik.

Hogy ezen ömágunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehessünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.



A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatnak. Szűrt Maros-lvíviz eladására is havi bérlet nyíltatik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.
Egy deák-jegy	— frt 40 kr.
Uszás-tanítás.	
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.
Uszoda.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 50 kr.
30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.
Massazsal egy személy	— frt 70 kr.

Vizgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Vas és mór-fürdő.	
Egy személy-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Kád-fürdők.	
Ruhával	— frt 50 kr.
Ruha nélkül	— frt 40 kr.
Villany-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Külön ruha-díjak.	
1 lepedő vagy palást	7 kr.
1 törölköző	8 kr.
Pénztárnyitás	
nyáron reggel 6 órakor.	
télen reggel 7 órakor.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben az emeletben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcai, parkettával kipedolt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó.

A házuál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

9 7-12